אישים באגרות הראי"ה

אליהו ספיר

בלשן וחוקר, מנהל סניף בנק אנגלו-פלשתינה ביפו · 1869–1911

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

אליהו ספיר (1869–1911), נכדו של יעקב הלוי ספיר, היה מנהל הסניף הראשי של בנק אנגלו-פלשתינה ביפו, וסגנו של זלמן דוד לבונטין. היה בקי בלשון הטורקית ובחוקי המדינה העות'מאנית, ועסק ברכישת קרקעות. היה תושב פתח תקווה ומחנך, בלשן וחוקר של שמות המקומות בארץ ישראל. נפטר בגיל 42.

הרב קוק על אליהו ספיר

באלול תרע"א (1911) כתב הרב קוק מכתב ניחומים למשפחת אליהו ספיר, "הבלשן המפואר, העובד הנשגב בעבודת תחיית ישראל וארץ ישראל", ולרב בן ציון שטיל, על פטירתו הפתאומית. העם כולו שותף לאבל, ורוחו תחיה בקרב העם בארץ (כרך ב', אגרת שפא).

האגרות

כרך ב', אגרת שפא: בג' באלול תרע"א, אל משפחתו ואל הרב בן ציון שטיל: ניחומים על פטירתו.

"הבלשן המפואר, העובד הנשגב בעבודת תחיית ישראל וארץ ישראל, מר אליהו ספיר ז"ל"

ראו גם

זלמן דוד לבונטין, מנהל הבנק. (זלמן דוד לבונטין)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר אליהו ספיר, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת שפא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ג' אלול תרע"א **נמען:** משפחת אליהו ספיר, והרב בן ציון שטיל

מכתב תנחומים על פטירתו הפתאומית של הבלשן והחוקר אליהו ספיר, שפעל לתחיית ישראל וארץ ישראל. העם כולו שותף לאבל, ורוחו תחיה בקרב העם בארץ.

עיקרי הדברים

- תנחומים על אליהו ספיר.
- פועלו לתחייה.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], ", ג אלול תרע"א[2].

מנחם ציון ובונה ירושלים, [מנוסח ברכת המזון] ינחם את המשפחה היקרה והחביבה, משפחת.

החכם הנעלה, הבלשן המפואר, העובד הנשגב בעבודת תחיית ישראל וארץ ישראל, מר אליהו ספיר [אליהו ספיר, חוקר ובלשן, מחלוצי העברית ביפו] ז"ל[3], תנצב"ה[4], ובראשה, כבוד חביבי מחותני, [קרובו מצד הנישואין] הרב הישיש, מלא תורה ויראת שמים, ואהבת ארץ ישראל ובנינה, מוהר"ר[5] בנציון שטיל, שליט"א[6].

אבלים נכבדים ויקרים, החביבים בכל לב ונפש,

בעמל גדול הנני מרהיב עז לבא לפניכם בדברי תנחומים, על השבר הנורא והפתאומי אשר השברתם, בהלקח מכם מחמד עיניכם, אבן הספיר הטוב, [משחק מילים על שמו של הנפטר, "ספיר"] אשר האיר באור חכמתו ופועל כפיו, את האופק הארץ-ישראלי. פצעי הלב, מה איומים המה, מה נורא ונעכר הוא הכאב. אמנם מחמדי לבבי, משפחה יקרה ונכבדה, תהי נא זאת תנחומתכם, כי לא אתם לבדכם הנכם חשים את השבר ואת המכאוב, כי עמכם עם רב, מקהל עדת ישראל, אשר הביטו ונהרו לפעולת חכם לב וגדל דעה, אשר ידיו ולבו אמונה [שידיו ולבו היו נאמנים] לעבודת עם ד' וארץ חמדה, כבוד המנוח ז"ל, יחושו את. הכאב הגדול הנוגע עד עמקי הנשמה. ואם ברוח השכל נשפט על ערך החיים, רבות הנה התנחומות, אשר נוכל למצא, כי גדלו ורבו מעשי איש חי רב פעלים, מחמד לבבנו המנוח ז"ל. חי חי הוא, ורוחו לעד תחיה בקרב עם ד' על אדמת הקודש. החובש לשבורי לב [תהלים קמז, ג] יחבש לעצבון לבבכם, ובדבר ישועה ורחמים תנוחמו, ותאושרו בארץ הטובה אשר אהבתם סלה.

וגודר פרצות עמו [על פי עמוס ט, יא] הוא יגדור את פרצותיכם, וינחם בכפלים, ויחזק ויאמץ לבבכם לחיים טובים ארוכים ומתוקנים, לשם ולתפארת, להצלחה וברכת השנים, כנפשכם היקרה ונפש פצועה מפצע לבבכם, מיחל לחסדי ד' על עמו ונחלתו המביע לכם את הגיוני נחומיו מקרב לב עמוק.

ברגשי כבוד ויקר,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

1. ב"ה - ברוך השם
2. תרע"א - השנה תרע"א (1910/1911)
3. ז"ל - זכרונו לברכה
4. תנצב"ה - תהא נשמתו צרורה בצרור החיים
5. מוהר"ר - מורנו הרב רבי
6. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן